

Nemcsak ebben a modern világban, de a „kinek-így-kinek-úgy-átkos” régiben is, azoknak vannak/voltak lehetőségei, akiket pártfogolnak, akiket támogatnak akár szellemeikben, akár anyagiakban vagy éppen információval. Manapság is így működik a világ: egyik mesterember ajánlja a másikat. Aki nem tud megfelelő „ajánlást” felmutatni, annak marad a régi világból ismert, megalázó, bokacsattogtatós „Ajánlom magamat!” mai körülményekre aktualizált modorossága. A „csórónak”, a lehetőség-nélkülinek ugyanis nincs más útja, mint hogy *magát ajánlgassa*, s minden eszközzel a maga kiválóságát bizonygassa – az egyébként pécses papírokkal igazolható túl is.

Aki többnek mutatja magát, mint ami, akár a nemesnek vélt cél érdekében is – vagy azért, hogy ‘el tudja adni magát a munkaerő-piacon’ – mégis nemtelen, farizeusi, azaz képmutató magatartás, hiszen a bemutatott kép, a valós állapot a valósággal alig vagy egyáltalán nem egyező. De mit tegyünk, amikor ilyen a világ? – sóhajtanak fel sokan –, hiszen a bankok is – mint az elérhető legjobbat – magukat ajánlják...

Nekünk van Pártfogónk!

A keresztyén ember méltóságát az adja, hogy nem csak tudja, de a gondviselésben naponta meg is tapasztalja, hogy az ő „Pártfogója” az Isten maga. (A *Szentlelket* a görög Újszövetségben a *Paraklétosz*-szó jelöli,

ami pártfogót/vigasztalót jelent.) A krisztusi szeretetben élők életvezetési eredményességét tehát nem öntudatuk nagysága garantálja, hanem az a tény, hogy az Isten hordozza, pártfogolja, s ha kell vigasztalja is őket. Aki ezt a kiváltságot/kegyelmet kivételnek vagy járandóságnak hiszi, az hamar kieshet az Isten kezéből, mert ezen a tényéren megmaradni csak térdelve, imádkozva, alázatosan lehet...

A Szentlélek életünk legdrágább kincse

Kincseket megőrizni általában páncélszekrényekben szoktak... Minél értékeesebb a mások elől „elrejtetni-való”, annál vastagabb falú széfekbe kerülnek, s a záruk nyitása is annál bonyolultabb. Vannak olyan óriási páncélszekrények/páncél-termek, melyek nyitásához, zárásához egyszerre akár több ember összehangolt munkájára is szükség van. Mindezek ellenére aztán, amit ember zár be, azt idővel az ember mégis ki tudja nyitni... (Nóé történetében a bárka ajtaját maga Isten zárta be, ezért azt ember ki nem nyithatta!)

Amit az ember kincsnek tart, amiért még az életüket, az egészségüket is képesek sokan kockáztatni – pl. az arany, a vagyon – az Isten országában értéktelen, figyelmet sem érdemlő „gagy”. Sok-sok ember mégis ezekért a múlandó, ideig-óráig birtokolható földi dolgokért képes kifordulni

önmagából, s nem retten vissza a legmocskosabb cselekedetektől sem. Nos, az ilyen megromlott természetű, lelketlen emberek sok keserűséget okoznak!

A legdrágább kincsek soha nem a „széfben” vannak

Nem is a fülben, nyakon, karon hordják, de még a pénztárcában sem lapulnak, az igazi kincsek mindig a legvédelettebb helyen, a szívben vannak elraktározva! Ezt a „páncélszekrényt” úgy alkotta meg a JóIsten, hogy abból senki semmit nem tud kivenni, s csak azt tudunk megőrizni benne, amit mi akarunk. Szívünk vékonyka falát a tőr, a golyó bármikor átszakíthatja, de az olyan vastag is egyben, hogy – ha akarjuk – azt még maga az URisten sem képes áttörni. Ha nem akarjuk, hogy Ő benne lakozzék, akkor még a Mindenható is kívül marad!

A Szentlélek elvezet a fellelérésre

Bizony életünk legdrágább kincse: az Isten-adta Élet maga! Ezt nagyon sokan csak akkor látják be, amikor már véget ér az életük... Isten evangéliuma – s ez adja csodálatosságát –, mindig az élet szépségét mutatja be, s akarja megtanítani nekünk, hogyan éljünk létünk csodájával!

Bizony az élet a szívből indul ki, hiszen minden, ami fontos, az a szívben dől el... S az is igaz, hogy életünk sok-sok pillanattól áll össze, születéstől a halálig álló életmenny-, és cselekedet-füzérhez hasonlatos. Az, hogy ezzel a gyöngysorral ki mennyire ékesedhet és ékesíthet másokat – az Isten nagyobb dicsőségére is –, mindenkinek a hitén, s életbölcességén múlik.

Aki keres, az megtalálja a legértékesebbet, aki pedig az Isten szántóföldjén hittel, hűséggel munkálkodik, az nemcsak megtapasztalja URa gondviselését, de olykor még szántás közben arannyal teli korsóra is bukkanhat...

fm

Pünkösdi ünnepkör alkalmai

Mennybemenetel ünnepe (máj. 10.)
Istentisztelet 18 órakor

Konfirmációi vizsga (máj. 12. 17:00)

Konfirmáció ünnepe (máj. 13. 10:00)
Istentisztelet (úrvacsorával)

Pünkösöd-vasárnap (máj. 20.) **10 óra**
Ünnepi istentisztelet (úrvacsorával)

Pünkösöd-hétfő (máj. 21.) **10 óra**
Ünnepi istentisztelet

Kedves Testvéreim!

Lutherrózsánk májusi/pünkösdi Lszámát felvezető köszöntő szava-
imat a szokásos megjelenés (hónap
első vasárnapja) kora-reggelén írom...

Jóleső érzés látni a képernyőn,
amikor az utolsó szavak betűi is gör-
dülnek, mert ez egyrészt örömmel tölt
el engem is, másrészt a visszajelzé-
sekből tudom, hogy már sokan várják
információ-áramlást és lelki életün-
ket segítő (kis)újságunkat.

*Lelkipásztori szeretettel,
hívogatok továbbra is
Mindenkit hálaadásra, Isten
igéje melletti elcsendesedésre!
„Erős vár mi stenünk!”*

Farkas

Konfirmáció – 2018

Megfelelő előképzés után
Beluzsár Péter, Szajki Benjámín,
Szöllősi Bottyán Mór és Tompos Diána
testvéreink

május 12-én (szombaton) **du. 5 órától**

kistemplomunkban

Konfirmációi vizsgát

tesznek, majd másnap

május 13-án (vasárnap) **10 órakor**
kezdődő

ünnepi istentisztelet keretében,
egyházunk rendtartása szerint

konfirmációi fogadalmat

tesznek, s **először járulnak**
úrvacsorához.

Mindkét alkalomra hozzátartozókat,
érdeklődőket szeretettel várunk!

Gröber Ilona Judit
gyülekezeti felügyelő
Franko Mátyas
ev. lelk.

Rövid-hírek

Április 6-án az **Oroszlányi Evangélikus**
Gyülekezet adott otthont ezévi első egy-
házmegyei közgyűlésünknek. Az alkalmon
hivatalból lelkész és felügyelő, valamint köz-
gyűlési küldöttként **Tanczerné Jakus Emőke**
vett részt.

Április 10-12. között a lelkészcsaládot
meglátogatta **Karl Georg Marhoffer** lu-
xemburgi (Esch/Alzett-i) testvérgyülekeze-
tünk igazgató lelkése. Itt tartózkodását
lelkész és kántor kirándulásokkal színesítet-
ték. (Riport a 4. oldalon olvasható!)

Április 13-án elbúcsúztattuk **Vasas**
György László evangélikus testvérün-
ket, akit 66. életévében hívott magához az
Élet és a Halál Ura. „**Boldogok, akik az**
ÚRban hunytak el.“

Április 22-én a 2018-2024-es ciklusra
megválasztott presbitériumunkat ünne-
pélyesen beiktattuk hivatalába.

Fotó: Varga I.

Kenderke és a **Pötörke** táncegyüttes ha-
gyományörző lányai, asszonyai idén is
ún. „**karikázó**” táncot jártak a Kossuth téren.
Tőlünk is áldással indultak testvéreink.

Április 29-én istentiszteletünk záró oltári
Áimáságában megemlékeztünk **Szász**
László halmágyi evangélikus testvérünkről,
akit 85 éves korában váratlanul hívott magá-
hoz az Élet és a Halál Ura. Az elhunytban
Szász Hilda testvérünk édesapját gyászolja.
Könyörgésünkben őt és a gyászoló családot
is Isten kegyelmébe ajánlottuk.

Május 3-án délután, a **Kossuth** téren a
városi középiskolás ballagó diákokra
ökumenikus áldást adtunk.

Május 5-én a **Nyíregyházán** a 2006-ban
átadott modern **Emmaus** templomban
Hudák Károly és **Bárándi Aranka** evangéli-
kus testvéreink Isten előtt házasságot kötöt-
tek. A vendégszolgálatot kántorunkkal
végeztem, az esküvői igehirdetés alapigéi a
Prédikátor 4,9-12 és Mt 19,5 voltak.

Nyári tábor

2018. júl. 9-11.

Kistemplomunkban

Példa-képek...

1. nap

Példa-beszédek az Ószövetségben

2. nap

„**Mert példát adtam néktek**” – **ÚSZ.**

3. nap

Krisztus példaképei a történelemben

Tudnivalók:

Shokásos háromnapos hittantáborunk foglalkozásai
9-16 óra között zajlanak. **Érkezés: 8-9 óra** között, utána
játékos foglalkozások és tanulás – külön a kicsiknek és a
nagyobbaknak. Délben étkezés (helyben) – ahogyan
korábban is, az ételt rendeljük/hozzátjuk.

A tábor költségeinek fedezésére adományokat
elfogadunk. Részvételi díj: családonként napi 1000 Ft.
Jelentkezés: **Sziklai Tiborné Katinál**

Presbitérium-iktatás

Április 22-én, a vasárnapi Istentisztelet keretében belktattuk gyülekezetünk közgyűlésén egyhangúlag megválasztott új(megújított) presbitériumát a 2018-2024-es ciklusra. A gyülekezeti élet velejárója, hogy bár hitéletünk által Isten országát építjük, azért itt a földön élünk, ezért szükségünk van emberi struktúrára is. A gyümölcsöző közösségi élet a kooperációra, a kölcsönösségre, a demokratikus alapelvekre épül, melyek az önkéntes szolgálatot erősítik. Az újjonnan felállt presbitérium ünnepélyes esküvése Jó alkalmat ad arra, hogy az alábbiakban röviden áttekintsük a gyülekezeti vezetés múltját, jelenét.

A presbitérium (latinul: presbyterium) a keresztény templomoknak a része (tkp. szentély), ami az oltár és a papság számára van fenntartva. Már az ókeresztény bazilikákban jelen volt, és a templomépület keleti részén alakították ki, középen a főpap széke állt, melyet félkörben vettek körül a többi pap székei. Ezt a presbitériumi részt alacsony fal, a későbbiekben oltárrács választotta el a híveknek helyet adó templomtérrel.

Kik a presbiterok?

Eredeti, ősegyházi értelmében a *papságba tartozókat* jelentette, de idővel ez átalakult. A *presbiter* (vagy *preszbiter* – a görög *preszbiterosz*, idősebb szóból ered) az ókeresztény egyházak elöljáróinak a neve volt. Az ókeresztény egyházban az izraelita „zsínagógai alkotmány” mintájára szintén elöljárókat választottak, akik bizonyos hatalmat kaptak, felügyeltek az istentiszteletnél a rendre, kezelték az egyházközség ügyeit és figyelték az egyháztagok erkölcsi magaviseletét.

Ma az evangélikus presbitériumokat a gyülekezet tagjai *hat évre* maguk közül választják. Olyan gyülekezeti tagok kerülnek be a testületbe, akik *életvitelükkel, egyházhoz való kapcsolatukkal például állíthatók*. Fontos szempont ma már az is,

hogy munkájuk során szerzett szakértelmüket is hasznosítani tudják. Ugyancsak lényeges, hogy ezek a testületek viszonylag kis létszámúak, így rugalmasan képesek dönteni.

A presbitérium dönt a gyülekezet életét érintő ügyekben, kisebb beruházások tárgyában, állít jelölteket az egyházi választások során, dönt az egyházközség költségvetéséről és zárszámadásáról. Nagyobb gyülekezetben a presbitériumok bizonyos feladatok megszervezésére, határozatok végrehajtására bizottságokat is alapítanak, amelyek a presbitériumnak rendszeresen beszámolnak munkájukról.

Minden egyházban vannak presbitériumok?

Szükségszerű, hogy legyenek, csak másképpen nevezik őket. A reformátusoknál is *presbitériumnak*, *consistoriumnak* hívják, a római katolikusoknál *tanácsadó testület*, a külföldi evangélikusoknál is presbitérium vagy *konvent* a neve. Gyakorlatilag mindenütt ugyanaz a „funkciójuk”: képviselik a helyi gyülekezet akaratát, és segítik a lelkészt, a papot, a prédikátort a gyülekezet vezetésében, valamint támogatják tanítási-, gyülekezetgondozási feladatainak hatékony ellátásában.

Erények és veszélyek

A MEE-ban a különböző vélemények kifejtésének a helye a presbitérium, de ez mindig az összefogáson alapul. A presbitéri rendszer a „kisebbségi diktatúra” veszélyét is magában hordozhatja. Ha ez kialakul, a gyülekezetekben általában kétféleképp reagálnak rá a hívek: szembefordulnak – feszültségek kiéléződése árán is – a

presbitériummal, vagy a csendes beletörődést választják, és lemorzsolódnak. (Mint ahogyan minden választás esetén, a presbitérium választásánál is fennáll a veszélye annak, hogy hiba, ügytelenség történhet, amelynek a következményeit azután a gyülekezet hat évig viseli...)

Természetesen benne van ebben az egyházkormányzati struktúrában az *aldemokrácia* veszélye is. Látszólag közösen, demokratikusan hozzák meg a presbiterok a döntéseket, de a dolgok valójában a háttérben dőlnek el. Nagy a kísértés ezekben a grémiumokban, hogy a határozatok pusztán emberi bölcsességen alapuljanak, miközben a döntéshozók elfeledkeznek a Szentlélek útmutatását kérni.

A presbitérium mozgáster

A presbiterok szolgálatukat – Istenét és az embereket is – egymásba fonódva végzik. Amikor emberi ügyeket intéznek, akkor is az Úristen szolgálatában állnak, és amikor „az Úristen ügyeit intézik”, akkor nem feledkezhetnek meg arról sem, hogy ügybuzgalmuk hitéleti kereteket erősíthet, így alapvetően emberi sorsokat is érint.

Látszólag egyszerű, valójában nagyon is komplex az *igehirdetés háttérének biztosítása*. Ahhoz, hogy legyen a gyülekezetnek *lelkésze, kántora, parókiája, költségvetése* stb. rengeteg mindennek kell harmónikusan együttállnia. Egyház rendje szerint a *gyülekezet, az egyház az isteni és emberi elhívás nyomán megszólít, felkészít és szolgálatba állít embereket, akik az ige hirdetésével foglalkoznak*. Fontos, hogy a gyülekezetben alakuljanak ki, és működjenek jól azok a háttérszolgálatok, amelyek a legfőbb szolgálatot, az igehirdetést biztosítják a jövőben is. Ebben a presbitéri szolgálat mottója: *„Egymás terhet hordozzatok...”* – ez figyelmeztet és biztat is egyben, hiszen az Úristen azzal bízott meg bennünket, hogy – a bethesdai beteg történetének kifejezésével élve – *„emberei legyünk”* egymásnak.

A presbitéri szolgálat közösséget jelent a többi gyülekezettel és a különböző egyházi szintek presbitereivel is: *gyülekezeti, egyházmegyei és országos presbitériumi tagok* egyazon nagy háló részei.

A presbitéri szolgálatban buzgólkodó közösségi ember. Ezt a szolgálatot nem lehet lehet másképp végezni, csakis imádkozva, „hálózatra” kötve, hiszen Isten-kapcsolatban kapjuk az erőt. *Isten áldása kísérje az elkövetkezendő hat évben is presbitereinket, hogy szolgálatuk által növekedjék gyülekezetünk hitben és szeretetben, az összetartozás szép érzésében!*

fm

Motivációs forrás-anyagom: Evangélikus Élet 2009/10. Hafenscher Károly: A presbitéri szolgálat adottsága

Karl Georg Marhoffer

luxemburgi kollégámat sokan ismerik nemcsak a Tatai Evangélikus gyülekezetben. Az elmúlt 25 évben hosszú heteket töltött Magyarországon, egyrészt hivatalos útjai okán, másrészt éveken át itt töltötte családjával szabadságának jelentős részét. Most is egy konferencia-előkészítő bizottsági ülésen vett részt Budapesten – s ilyenkor természetesen ellátogat hozzánk, hiszen évtizedes barátság köt össze minket.

Negyedszázad után...

25 éves a testvérgyülekezeti kapcsolatunk

Nem először ülünk le beszélgetni egyházi dolgokról, s a jelen kihívásain túl mindig a jövőben is próbálunk tapogatódzni... Most azonban a múltba tekintünk – 25 éves barátságunk apropóján! Hogyan is kezdődött?

Ott kell kezdenem, hogy kapcsolatunk 25 évesnél is öregebb! Jóllehet 1993-ban találkoztunk először – éppen elődöd/apósod Dr. Nagy István temetésének napján – de első levélváltásaink akkor történtek, amikor még Bernkastel-Kues-ban voltam lelkész.

Ez volt első szolgálati helyed?

Megválasztott lelkészként igen. Előtte azonban az ún. felkészülési időmet – ez másfél évig tartott – kellett letöltenem. A Bernkastel-Kues-i gyülekezet ezután hívott meg 1990-ben. Ennek a gyülekezetnek volt egy testvérgyülekezeti kapcsolata a volt NDK-ban, de ez egy formális, „felülről-jövő” kapcsolat volt, valójában finanszírozásban merült ki, ami persze nagyon fontos volt a berlini fal leomlása előtti időszakban, ezért is forszírozták ezt püspökeink! Az újraegyesítés után azonban változott a helyzet, mindkét gyülekezetben újragondoltuk helyzetünket, s aztán befejeztük ezt az időszakot – elsősorban a személyes kapcsolatok hiánya miatt, hiszen egy testvérgyülekezeti kapcsolat csak akkor működik jól, ha azt a hivatalosságon túl barátságok is átszövik.

Ugyanakkor azt is tudtam, hogy egy akár határokon átvívelő kapcsolat mindig színesítő, sőt megerősíti a gyülekezetet. Sok gyülekezetben megfordultam, s láttam és tapasztaltam az ilyen kapcsolatokat

gyümölcseit, ezért aztán megkerestem a Gusztáv Adolf Segélyszervezetet, hogy jelezzék: mi készen állunk egy testvérgyülekezeti kapcsolat újbóli felépítésére. Azt azonban mindenféleképpen akartuk, hogy olyan gyülekezetek jelentkezzenek, ahol nincs kommunikációs akadály, azaz valamilyen modern világnyelvet bizonyos szinten beszélnek.

Miért éppen Magyarországra gondoltatok?

A nyelv alapvetően meghatározza a gondolkodást, a világlátást is. Mondom ezt franciatanárként is, s mivel több nyelvben is jártas vagyok, ezt csak megerősíteni tudom. Persze egyfajta kíváncsiság is volt bennem, vajon milyenek lehetnek a magyar lutheránusok, másrészt az országotok gazdag múltja kezdeteitől fogva igen nagy hatással volt rám. Azt pedig már te tudnád jobban elmesélni, hogyan jutott el kérésem a Magyarországi Evangélikus Egyházhoz!

Arra viszont jól emlékszem, hogy az első találkozás csak jóval később jöhetett létre. Először nekem nem voltak jók az

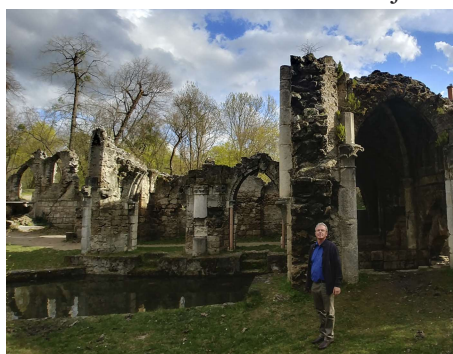
időpontok, azután a te németországi ösztöndíjad miatt nem sikerült megfelelő alkalmat találnunk.

De végre sikerült!

Igen, s nagyon sajnálom, hogy nem ismerhettem meg személyesen apósodat, hiszen kérő levelem utolsó közvetítője pont ő volt... Ezt pedig éppen tegnap idéztél fel a Cseke-tó partján, hogyan biztatott téged és Bettit, hogy válaszoljatok az én/mi bemutatkozó levelemre/levelünkre!

Valóban magyarországi „iniciátora” éppen ő volt...

Ez is szépen példázza, hogy az Egyházban a folytonosság, a folyamatosság milyen drága és megbecsülendő kincs, a JőIsten egyik nagy ajándéka! Gyorsan

megjegyezném, hogy azért a folytonosság a '89-es fordulat után, egészen az uniós csatlakozásig az állami adminisztrációban is tapasztalható volt!

A „Leerladeliste“-re gondolsz?

Igen, a „rakomány-kiürítési-listára“ – többek között, és az egyéb (persze díjköteles!) pecsétekre is, amik bizonyították hogy a mosott, szépen vasalt ruháink nem tartalmaznak tetveket, poloskákat etc. Most ugyan mosolygok rajta, de annak idején komoly időt emésztett fel a 2-2,2 tonna ruha-rakomány zsákonkénti ill. dobozonkénti listázása, hogy darabszámba melyik mit tartalmaz! A luxemburgi konzulátus segítségét is kellett párszor kérnem, mert a magyar határon csak a magyar listát fogadták el...

Van nyilvántartásod arról, hogy mennyi ruhát gyűjtöttek, szállítottatok az elmúlt két évtizedben?

Nem olyan rég rendszereztük az iratainkat, s akkor csináltam egy kis összesítést: mintegy 20 tonna ruhát szállítottunk ide hozzátok! Ennél jóval többet gyűjtöttünk és válogattunk át, hogy tényleg csak az arra érdemes minőségűek kerüljenek

bele a szállítmányba, mert a kamionett bérletét is nekünk kellett megoldani.

Mire emlékszel/emlékeztek vissza szívesen?

Sokszor és nagy örömmel emlékezünk vissza arra, amikor gyülekezeti csoportunkkal látogattuk meg a gyülekezeteket. Tata igen szép város, valóban egyik gyöngyszeme a Dunántúlnak, de a látnivalókon túl a legfontosabbak a testvéri találkozások, beszélgetések, melyek mindig hitünkben is megerősítettek minket. Az Esch/Alzette-i gyülekezet jelentős része mára kevésbé mobilis – ez érthető is, 25 év az mégiscsak egy negyedszázad nálunk Luxemburgban is(!) – s bár a vándorló-kedvünk töretlen, rendszeres kirándulásokat évek óta csak a közelünkben szervezünk.

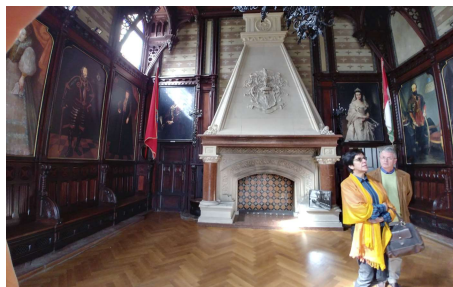
S bár azt ígértem, hogy most csak a múltról beszélgetünk, azért mégis kérdezem: hogyan látod testvérgyülekezeti kapcsolatunk jövőjét?

A jövőbe én sem látok... Annak különösen is örülök, s hálás vagyok az ÚR-is-tennek, hogy Veletek együtt élhettem át ezt az óriási változásokkal teli két és fél év-

tizedet! Bizony amikor első leveleinket írtuk egymásnak, akkor még nem volt se internet, se mobiltelefon... most mindezek segítik kommunikációnkat! Annyit előre látok, hogy négy év múlva nyugdíjba kell mennem, de szeretnék „társadalmi munkában“ továbbra is prédikálni – ha utódom majd erre kér. Az, hogy ki lesz, nem tudom, és azt sem, hogy lesz-e neki teljes állása vagy csak helyettesít majd? Ez nagyban függ attól is, hogyan alakulnak ősszel Luxemburgban a választások. A mostani kormány (szocialista+zöld) az egyházak költségvetését igen szűkösre szabta – a mienket is 30%-al visszavette –, sőt a működés kiszámíthatóságát megalapozó ún. „napóleoni vallási törvényeket“ is szeretnék megszüntetni. Ez azt jelenti, hogy hitéletünket színesítő kulturális alkalmakra szánt pénzügyi erőnk is erősen csökken.

Mindazonáltal – ahogy a zsoltáros mondja – „Jobb az Úrban bízni, mint emberekben reménykedni.“ Zsolt 118,8 Nem aggodalmaskodok a jövőt illetően, politikai kurzusok, ilyen-olyan kormányok jöttek-mentek, de az ÚR a benne bízókat megsegítette. Erről is szól az egyháztörténelem!

A történelem Mindenható URa segítsen meg Titeket ott Luxemburgban, s minket itt Tatán, hogy még sokáig közösen dicsőíthessük Őt megtartó jóságáért! Köszönöm a beszélgetést!

Régóta szerettem volna írni a tradícióról, a családon belüli példaadás fontosságáról, hiszen Isten kegyelmével együtt – emberileg nézve – ez biztosítja az Egyház jövőjét. Néhány gondolatom keretét egy beszélgetés adta, amit az édesapával **Szabó Endrével** és lányával, **Szélesné Szabó Teodórával** gyülekezetünk pénztárosával folytattam.

Endre bátyám számára mit jelent a gyülekezeti élet?

Az elmúlt 90 évem távlatából mondhatom... mindent! Az emlékeim keretét, a közösségi emlékezést. Akkoriban nem volt se rádió, se tévé. A háborút megélt öregeket, az orosz fogságot is megjárt Miska bácsit és bajtársait hallgattuk esténként... tőlük tanultuk meg gyermekfejjel a történelmet. Az igazit, mert abban az időben is az újságok sok-sok mindent elhallgattak vagy másképpen írtak meg, mint ahogyan valójában volt. Bizony száj-tátva hallgattuk az öregek meséit a front-ról, hogy karácsony előtt a magyarok küldöttsége ment át az oroszokhoz, hogy megbeszéljék az ünnepi tűzszünet feltételeit, aztán meg az orosz küldöttség jött át a magyar táborba. Ezt talán ma el sem hiszik, hogy ez így volt, kölcsönösen megvendégelték egymást a lövészárkokban és karácsonyi vallásos énekeket énekeltek! Az ünnepek után meg ölték egymást „ami csak belefért” – hiszen ezt a parancsot kapták... borzasztó világ volt az!

Jó hogy elmúlt, ne jöjjön vissza! De beszéljünk inkább a békésebb időről! Hogyan lett a Celldömölki Evangélikus Gyülekezet gondnoka?

Amikor az 1970-es években Csöngérről beköltöztünk Celldömölkre, akkor még ott Józsa Márton volt a lelkész, egy igen szimpatikus, nagyszerű ember, aki 33 éven át szolgált köztünk... Bementem hozzá, s azt mondtam, hogy szeretnék bejelentkezni a családommal együtt. Akkoriban **Berzsenyi Miklós** volt a felügyelő, aki éppen ott volt, s hangosan felkiáltott: „Nahát, ilyen is van még ebben a mai világban!” Hamar presbiter lettem és aztán gondnoknak választott meg a gyülekezet. Szinte mindenki ismert és én is ismertem őket, hiszen iskoláimat Celldömölkön végeztem és rokonaink is éltek ott.

Milyen volt a gyülekezeti élet Endre bátyám idejében?

Ott kezdeném, hogy gyerek- és ifjúságkoromban minden évben 40-50 gyerek konfirmált, aztán ahogyan „fejlődött” a világ egyre kisebb létszámú csoportok indultak. Józsa Marci bácsi után Nagy László és Ferenczy Erzsébet első lelkész házaspárként két évig szolgáltak majd szintén egy házaspár Bálint László és lelkészfelesége,

„Családi örökség”

A gyülekezeti szolgálatban

XVI. Benedek a „Deus caritas est” kezdetű enciklikájában írja, „a keresztény lét kezdete nem egy etikai döntés, hanem egy találkozás.” A legszebb találkozások mindig generációk között történnek. Isten különleges ajándéka, ha ezt családon belül élhetjük meg, s ha mindez egyházszeretettel párosul, az maga az áldás.

Varsányi Vilma következtek 1987-től 1993-ig. Őket követte Sággy András 14 esztendőn át, de a kisegítőként szolgáló Zügn Tamás tisztelendő urunk mellett is végeztem még gondnoki teendőket.

Úgy látom, hogy régen a lelkészi munka is egészen más volt, s a gyülekezeti élet is! Aktív gondnokságom idején, amikor még nem kellett mindenfelé pályázni, sokkal egyszerűbben oldhattunk meg egy-egy gyülekezeti felújítást és helyi szinten is a kooperáció egészen másképpen működött. Ismertük egymást, s tudtuk, hogyan s miben tudunk egymásnak segíteni.

Jó látni, hogy a gyülekezeti életben való aktív részvétel – hála Istennek – családon belül is folytatódik...

Ez igen nagy örömmel tölt el engem, hiszen már Édesanyám apja is gondnok volt Gaál János. Amikor ő meghalt én 4 éves voltam, utána pedig édesapám, Szabó Pál lett a presbiter. Amikor őt sajnos meggyilkolták, akkor tiszteletből 18 évesen presbiter lettem. Onnan fogva mindig va-

lami tisztséget töltöttem be az egyházban, és utánam a lányaim is, s most már az egyik unokám (Anikó) is presbiter lett!

Dórához fordulva:

Mióta töltöd be gyülekezetünk pénztárosi tisztségét?

Jövőre lesz 25 éve, hogy átvettem a stafétabotot/pénztárkönyvet, hiszen az 1994. évről szóló költségvetést még Dr. Magyar Ilonka néniével közösen készítettük, azt még ő írta alá, de a tárgyévről szóló zárszámadást már én szignóztam. Azóta vagyok a gyülekezetünk pénztárosa.

Ebben az időlgényes önkéntes szolgálatodban kik a segítőd?

A családom nagyon sokat segít. A számítógépes dolgokban, programok használatában Dóri lányom. Ő ugyan számítástechnika-tanár, de ez a Libra program olykor komoly kihívás elé állítja a hozzáértőket is! Más esetekben Anikó és Idu is támogat. Leginkább akkor kél el a segítség, amikor az évi zárás és költségvetés időszakában vagyunk, s ilyenkor nemcsak egyeztetni kell a bevételi és kiadási oldalt, de fontos, hogy a megfelelő rubrikába kerüljön minden tétel. Igen hálás vagyok a segítségükért, mert ha fáradtabb az ember, bizony könnyebben téveszt, s ha hajszálpontosan nem egyeznek a végösszegek, akkor a megoldásban segítenek és egyben le is nyugtatnak, mert nehezen viselem, ha nem „jön ki elsőre” minden... (Nevet.) De annál nagyobb öröm, amikor a végén minden stimmel!

Az ÚR Isten áldjon Titeket és köszönünk Nektek mindent!

Az Egyház lényegében a tradíción alapszik...

Gondolatok az egyházi tradícióról

A neoprotestáns kisegyházak/szekták egyik ismert jellemzője, hogy egyrészt elvetik a tradíciót, másrészt egy még régebbire „ősegyházra” hivatkoznak önmaguk identitásának megszilárdításához. Ez így enyhén szólva is: ellentmondásos.

Az Egyházat Jézus Krisztus alapította, és mindent, ami ő és amit ő birtokol, Tőle kapta, Tőle lett követőire „hagyományozva”. Krisztus URunk tanítványokat (70-es kör!) gyűjtött maga köré, s gyaníthatóan közülük választotta ki 12 apostolát is, akikre testámentumként hagyta kincsét, nevezetesen: *tanításait, utasításait, ajánlásait, parancsait*. Az Egyház tehát ebből az isteni *hagyatékból* (latinul: *testamentum*) ebből az isteni tradícióból áll és él. Tradíció nélkül tehát nincs, nem lehet Egyház, és ahol a tradíció valóban él, ott tapasztalható meg a Lélek. Ilyeténképpen nem sok értelme van beszélni egy tradíció nélküli egyházzal vagy egy egyház nélküli tradícióról.

Liturgia vs. tradíció?

Sokan gondolják úgy, hogy a tradíció az egyenlő a liturgiával, s ha jön egy új liturgia, akkor az a tradíció megszakadása. Ez így nem állja meg a helyét, hiszen számos liturgiát „reformot” éltek meg az egyháziak, de az Egyház ettől még egyház maradt. Tradíció-törésről akkor beszélhetünk, ha valami nagyon formabontó, mesterkéltséget, művi, azaz életszerűtlen, érezhetően természetellenes.

A liturgiával külön tudomány, a *himnológia* foglalkozik, valójában mégsem tudomány, sokkal inkább *művészet*, az pedig rá van utalva a tradícióra, abból, abban él, s fogalmazza meg új formában a régi igazságokat. A görög *liturgia* szó közszolgálatot, vezetést jelent, tehát ez az Istenhez-vezetés művészete... A protestáns tradícióról Douglass azt írja, hogy *fontos vezérszavakat* tart

emlékezetünkben, amelyeket egyébként talán elfelejtettünk volna, pedig azok mindig korrektív hatást gyakorolnak saját, korlátozott látásmódunkra.

A tradíció Isten demokráciája

A tradíciót értelmezhetjük a „*meghaltak szavazati jogaként*” is, hiszen az ősök múltban megélt hite nekünk a „most”-ban élőknek a tradíció. A tradíció nem hajlandó alávetni magát annak a *kisebbségnek*, akik akik az „isteni szerencse” folytán éppen a mostani korban élnek... A tradícióban tehát benne vannak/élnek(?) mindazok, akik korábban éltek, s hitvalló életükkel alakították a hagyományt.

Az Isten demokráciája azt tanítja, hogy ne mellőzzük azokat a véleményeket – bárki, s bármikor is mondta azokat –, melyek *emelnek, építenek, teljesebbé, szebbé teszik az életet*, azaz Isten felé terelgetnek, az Ő jó rendjébe invitálnak. Isten örök, megtartó rendjébe jó belesimulni, erről szól a tradíció, no meg arról, hogy konkrétan melyek az ember életében a legfontosabb célok.

Hová tartunk?

„Aki nem tudja melyik kikötőbe igyekezik azt a szelek nem segítik” – írja Seneca. Ehhez azonban tudnunk kell, hogy honnan érkezünk oda, ahol éppen most vagyunk! A mai világban sokkal nehezebb az emberek megtalálni azt, honnan is jöttek, mert egy szédületes tempójú, jó és rossz változásokkal megbolygatott évszázad van mögöttünk, melyben néhány „izmus” el akarta hitetni, hogy a régít, a „múltat végképp el kell törölni”... A gond csak az, ha nincsenek

erős gyökerei a fának, akkor az nem állja ki a viharokat! Az igazi kérdés mégsem az, hogy mit kezdünk a múlttal, hanem az, hogy a múlt, a tradíció ismeretében: *Mit hagyományozunk a következő generációkra?*

Egy-ház – több generációval

A tradíció-formálásban a legmeghatározóbbak az egyházban az ún. „*baby boom*”-korszakban születettek (nagyjából 1940–1959 között) akiket elsősorban a *hierarchia* és a *lojalitás* fogalom párral írhatnánk le. A 35–50 közötti ún. X-generáció tagjait (1960–1979 között születettek) elsősorban a *verseny-szellem* és az *anyagiak* határozzák meg, míg az Y-generációt (15–35 évesek) a *szabadság* és a *kapcsolatok* fontossága motiválja. Az ún. Z generációnak (0–20 évesek) – tkp. ők jelenthetik a „*jövő reménységét*” – elsősorban az *identitás* és a *hitelesség* a fontos. S bár nagyon különbözőek a generációkban a prioritások, mégis mindegyikben vannak bőséggel olyanok, akik vonzódnak az az Egyházhoz!

Mi lehet a vonzó az Egyházban?

Egyértelműen: az *értékcentrikus* közösség! A vallás gyakorlása, megélése mindig a közösségben „*realizálódik*”, az a helye. Az önmagának-való hitélet az egoizmusból táplálkozik, s azt inkább érdemes vallásoskodásnak nevezni.

Hála Istennek, *egyre több a megkeresztelt, de jóval kevesebb* a száma azoknak, akik rendszeresen gyakorolják is hitüket. Itt érezhető a tradíció fontossága, hogy ti. ki milyen közegből érkezik, milyen volt a családi hitélet és ezzel együtt a gyermekkori vallásgyakorlás.

A templomba rendszeresen nem járók is vágyakoznak a közösségre; s ha valamilyen módon kapcsolatba kerülnek egy pappal/lelkésszel – magam is tapasztaltam az elmúlt 30 évben –, az rendkívül sokat jelent számukra, mert vágnak a *hiteles szóra* és a *meghallgatásra*. Fontos meglátni azt, hogy akik tudnak (még) kötődni az Egyházhoz, azok még mindig a lelkészeket keresztül építik ki, fűzik szorosabbra a kapcsolatukat a gyülekezettel.

Evangélikus tradíció

A Biblia sehol sem kötelez el bennünket a hagyomány ápolására, és pedig nagyon egyszerű okból: a *hagyomány önmagában nem értelmes cél*. A hagyomány segédeszköz: nem több és nem kevesebb! A gazdag tradíció lehet előny, de hátrány is, ha kiüresedik. A lutheri reformáció tkp. a *megtérés tradíciója*, aminek a lényege éppen a megújulás. **Nem arról van szó, hogy ötleteljünk, és találjunk ki valami újat, hanem arról: rászorulunk arra, hogy az Úristen újra és újra megreformáljon bennünket, hogy ne a magunk erejéből próbáljunk növekedni.**

Az evangélikusok fontossági sorrendjében mindig *Isten ügye állt az első helyen*. Sokminden történik körülöttünk, s a világ behajszol minket sok-sok hiábavalóságba, de számukra mégis Isten az első, a legfontosabb, hogy kapcsolatban legyünk Vele. Ez a közösség Istennel és hívó emberekkel alakította és alakítja a tradíciót ma is, hogy a keresztény életünk tartalma átmentődjék elkövetkezendő generációknak is!

fm

Egyházmegyei közgyűlés

A Fejér-Komáromi Evangélikus Egyházmegye éves első – zárszámadó – közgyűlését tartotta április 11-én, Oroszlányon. A közgyűlésen – előírás szerint – részt vesznek az egyházmegye gyülekezeteinek vezetősége – a lelkész és felügyelő –, valamint egyházközszégi küldötteként 1-2 fő a presbitériumból.

Ennek megfelelően tisztelendő urunk **Frankó Mátyás** és jómagam hivatalból, **Tanczerné Jakus Emőke** pedig küldötteként vett részt az egyházmegyei rendezvényen. A közgyűlés levezetése rendre az egyházmegyei felügyelő – **Molnár István** feladata. Elsőként **Szarka István** esperes úr jelentését hallgattuk meg, melyben kiemelten szólt arról, hogy az elmúlt év legfontosabb eseménye a **Reformáció 500 éves jubileumi eseménysorozata** volt. Egyházunk egész évi munkálkodását átszőtték a központi és helyi rendezvények, melynek legfontosabb állomásai voltak: a **Wittenbergi Magyar Napok**, valamint az állami **Reformációi Gála** ünnepség a Sportarénában. Ezzel kapcsolatban esperes urunk szólt arról is, hogy az ünnepelés lelki megújulást hozhat, melyre manapság igazán szükség van minden keresztény felekezetben.

A továbbiakban meghallgattuk a felügyelői jelentést **Molnár István** felügyelő úrtól, a számvevőszéki jelentést **Szabó Il-dikótól**, a Gazdasági Bizottság beszámolóját, melyből megtudtuk, hogy a gyülekezetek milyen mértékű támogatásban részesültek. Ezt követően az ú.n. **munkaügyi** beszámolókat hallgattuk meg: az ifjúsági-, zenei- és egyházmegyei rendezvényekről. Az idei Pünkösöd hétfői csendes napot, május 29-én Bakony-szombat helyen tartjuk, ahová reményeink és korábbi tapasztalataink szerint idén is sokan jönnek majd el.

A közgyűlés – a szokásoknak megfelelően – szeretvendégséggel zárult.

E tömör beszámoló megírására – a teljesség igénye nélkül – az készített, hogy a **Lutherrózsa** olvasói időnként bepillantást nyerjenek a tatai ev. gyülekezet vezetőségének, tisztségviselőinek és presbitereinek munkájába.

Gröber Judit Ilona
gyülekezeti felügyelő

Jövel, Szentlélek Úristen

(Evangélikus Énekeskönyv 234.)

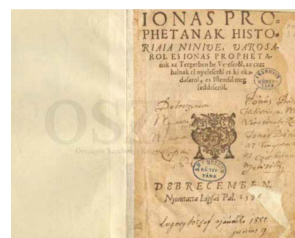
Pünkösöd a Szentlélekisten a tanítványgyülekezetre való kláradásának ünnepe, az egyház születésnapja. Ennek alkalmából Idézzük fel Batizl András „Jövel, Szentlélek Úristen” kezdetű énekének történetét.

Batizi András feltételezhetően a Szatmár megyei **Batizon** született 1515 körül. Tanulmányait **Kassán** végezte, **Gálszécsi István** tanítványaként, ahol 1530-tól **Dévai Bíró Mátyás** prédikátorsága idején maga is tanított egy ideig. Itt írta első verseit és itt kezdett el zenével is foglalkozni, több költeményének ő maga szerzett

dallamot. Később **Szikszón**, **Sátoraljaújhelyen** és **Tokajban** szolgált. 1542–1543-ban a wittenbergi egyetem tanulója volt, ahol **Melanchthon**nal kötött szoros barátságot, kivel a későbbiekben levelezést is folytatott. Hazatérése után **Erdődön** végzett lelkészi szolgálatot. 1545-ben, mint tokaji lelkész tűnik fel, 1546-tól nincs adat róla, feltételezhetően 1550-52 körül hunyt el.

Batizi András költeményei 1530 és 1541 közötti időből származnak. Pünkösdi énekének alapja a középkori *„Veni, Sancte Spiritus, et emitte”* pünkösdi szekvencia. Az eredetileg tíz versszakos költemény eredeti címe: *„Pinkesd innepire”* volt. A versszakok rímtelen, különemű sorokból állnak, a gondolatritmus teremt kohéziós erőt. A szerző énekét kimondottan gyülekezeti használatra szánta.

Énekünk dallamának legkorábbi alakját **Luther Credo-**

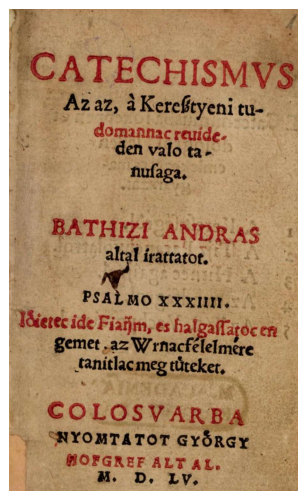
énekének (EE 247) részleteiből kivágva illesztette össze egy ismeretlen kompilátor. Ez az alak az idők során módosult, átalakult, így formálódott igazi magyar dallammá. Énekeskönyvünk **Huszár Gál** 1560-as énekeskönyvére hivatkozva közli a dallamot, ennek ellenére főként az 1744-es kolozsvári énekeskönyv változatát követi.

Énekünk **Huszár Gál** 1560-as énekeskönyvében jelent meg először. Később a számos protestáns kiadás mellett két katolikus forrásban is megjelent: **Cantus Catholici** (1651), **Károni Cantionale Catholicum**. Az énekre a katolikus **Kodály Zoltán** komponált vegyeskari művet 1961-ben.

Érdemes felidézni, újra énekelni **Batizi András** a ma számára is üzenetértékkel rendelkező énekét!

Pákozdi Csaba

a Tatai Ref. Gím. 11. A – ev. hit. tanulója

BIBLIAÓRA
azok számára akik szeretnék alaposabban megismerni a keresztény tanítás alapigazságait
Minden esztendőben 18 órák!

Nika

május 17.

Nincs új a nap alatt – vagy mégis?

Bajon!

Változó világ – változó értékek? Változó teológia ugyanaz az tartalommal? A reformáció egyházai, mint a változások élharcosai?

május 24.

Ahol minden eldől...

A keresztény család-ideál és a valóság. Gyülekezetközösségi és magánéleti bizalomhatárok.

május 31.

„Akkor miről is beszélünk?”

30 éve a tatai szószéken. Igehirdetői vallokások, prédikációs kihívások és lelkipásztori felismerések.

június 7.

Félévzáró Nika-piknik – áhítattal
Értékelések és előtekintő diskurzusok.

Olvasd, linkeld!
Vidd el az otthonmaradtaknak!
Itt olvashatóak a korábbiak:
http://tata.lutheran.hu/ujsg_hirlevelek.htm

Sok-sok minden, ami a gyülekezetben történik, sokaknak magától értődő. Nagy-nagy köszönet érte minden Segítőnek!

Támogatás
Evangélikus Egyházköztség Tata
számlaszáma:
63200119-14926282
Egyházfenntartói járulékát, adományait itt is tudjuk fogadni.
Támogatását köszönjük!